

Dysplázia

Buňky, které jsou součástí epitelu, za normálních okolností vykazují pravidelnost tvaru, velikosti a jádra. Kromě toho jsou pravidelně uspořádané do vrstev. Pokud hovoříme o dysplázii, myslíme tím, že byl tento **jednotvárný vzhled narušen** změnami tvaru a velikosti buněk, zvětšením a hyperchromázií jádra nebo nepravidelnostmi v uspořádání buněk v rámci epitelu. Dysplázie se nejčastěji objevuje v hyperplastickém **dlaždicovitém epitelu**, který můžeme vidět při epidermální aktinické keratóze (způsobené slunečním zářením), a v oblastech častých **metaplázií** jako bronchus a cervix. Ale není to jen záležitost dlaždicovitého epitelu. Ulcerózní kolitida, nespecifický zánět tlustého střeva, je často provázena dysplastickými změnami buněk mukózy.

Etiologie

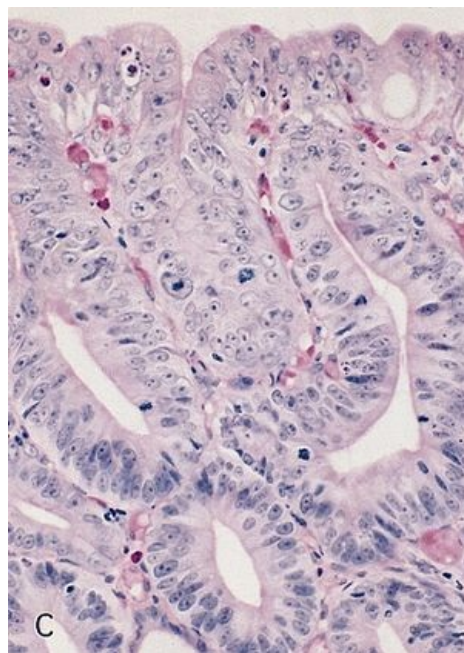
Podobně jako metaplázie, je dysplázie výsledkem přetrvávajících škodlivých vlivů a po ukončení jejich působení obvykle ustoupí, například po skončení kouření nebo po vyléčení chronického zánětu děložního čípku (cervitidy).

Mikroskopický obraz

Dysplázie má hodně **společných cytologických znaků** s rakovinou a hranice mezi těmito dvěma stavy může být velmi úzká. Například odlišení závažné dysplázie od včasné fáze rakoviny krčku dělohy je běžným diagnostickým problémem patologů. Uvádí se, že dysplázie je preneoplastickou lézí v tom smyslu, že je nevyhnutelným stupněm ve vývoji rakoviny. **Závažná dysplázie** je proto považována za indikaci pro začátek **preventivní léčby**, odstranění škodlivého agens nebo chirurgické odstranění postižené tkáně.

Dysplastická buňka je méně diferencovaná než buňky hyperplastické či metaplastické a je odolnější vůči poškození. I když nemůže růst samostatně, její replikace není tak dobře regulovaná jako replikace hyperplastických a metaplastických buněk. V zájmu svého vlastního přežití si dysplastická buňka našla způsob, jak si poradit s potenciálně nebezpečným prostředím. Tato adaptace buňky může být považována i **za výhodnou**. Nezvyšuje jen šanci na přežití dané buňky, ale chrání také integritu tkáně. V bronších se tak například nevytvoří díry, protože epitelové buňky byly zničeny cigaretovým kouřem.

Naneštěstí není tento systém tak dobře vyvážený, aby se adaptace zastavila při dysplázii a buňka se může přetransformovat až do **buňky nádorové**.

Dysplázie sliznice jícnu

Odkazy

Související články

- Prekancerózy
- Hyperplázie
- Metaplázie
- Presymptomatická diagnostika a prevence nádorů

Zdroj

- RUBIN, Edited by Emanuel a John L. Farber; with 40 contributors; illustrations by Dimitri KARETNIKOV. *Pathology*. 2.. vydání. Philadelphia : Lippincott, 1988. ISBN 0397506988.